

1353

На основу члана 18. став 1. Закона о образовању одраслих ("Службени гласник Републике Српске", број 59/09) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи ("Службени гласник Републике Српске", бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10 и 24/12), на приједлог Завода за образовање одраслих, министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију доноси

ПРОГРАМ**ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ПОСЛОВЕ ДИМЊАЧАРА**

Члан 1.

Овим програмом утврђују се оспособљавање за послове димњачара, циљ Програма, наставни садржаји, облик извођења Програма, трајање Програма и начин провјере, кадровски, дидактички и просторни услови за извођење Програма, услови за упис, напредовање и завршетак Програма, начин евалуације Програма и постигнућа у учењу.

Члан 2.

Циљ Програма је оспособити полазника за чишћење и одржавање димњака, њихов преглед и контролу у домаћинствима и индустрији, уз примјену мјера заштите на раду, као и за примјену мјера заштите од пожара.

Члан 3.

Програм оспособљавања за послове димњачара са утврђеним циљем, обликом извођења Програма, трајањем Програма и начином провјере, кадровским, дидактичким и просторним условима за извођење Програма, условима за упис, напредовањем и завршетком Програма, начином евалуације Програма и постигнућима у учењу налази се у Прилогу овог програма и чини његов саставни дио.

Члан 4.

Овај програм траје укупно 380 часова, од чега 100 часова теоријске наставе и 280 часова практичне наставе.

Члан 5.

Током оспособљавања врши се стално праћење нивоа овладаности радним компетенцијама сваког полазника помоћу листа за праћење тока оспособљавања.

Члан 6.

Провјера савладаности Програма врши се полагањем испита провјере, који се организује у просторијама гдје се полазник оспособљавао.

Члан 7.

- (1) Оцјену о стеченим компетенцијама даје испитна комисија.
- (2) Комисију чине три члана, који морају испуњавати исте услове који су предвиђени за наставнике.

Члан 8.

- (1) Испитом се провјеравају стечена теоријска знања и радне компетенције.
- (2) Испит се вреднује са највише 100 бодова.

Члан 9.

- (1) Провјера стечених теоријских знања обавља се тестом знања, који се полаже писмено и вреднује са највише 10 бодова.
- (2) Провјера стечених радних компетенција обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка.
- (3) За оцјењивање радног задатка користи се посебна бодовна листа.

Члан 10.

- (1) Радни задатак може се оцијенити са највише 90 бодова.
- (2) Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:
  - а) уредност при раду – 10 бодова,
  - б) процес рада и редослијед операција – 30 бодова,
  - в) очекивано вријеме израде – 10 бодова,
  - г) параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова.

Члан 11.

(1) Успјех на испиту провјере зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка.

(2) Бодови се преводе у успјех.

(3) Скала успјешности је тростепена и бодује се на сљедећи начин:

- а) недовољно ..... до 51 бода,
 б) добро ..... од 51 до 75 бодова и
 в) одлично ..... од 76 до 100 бодова.

(4) Полазник који не положи испит провјере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.

Члан 12.

Теоријску и практичну наставу може да изводи лице које има одговарајућу стручну спрему и звање, и то:

- а) дипломирани инжењер архитектуре,
 б) дипломирани инжењер грађевинарства.

Члан 13.

(1) Теоријска настава изводи се у учионици и кабинету опремљеним наставним средствима за реализацију теоријске наставе.

(2) Практична настава изводи се у школској радионици или предузећу и комуналној установи са којима организатор оспособљавања има потписан уговор о сарадњи.

Члан 14.

Услови за упис у овај програм су завршена најмање основна школа и посједовање љекарског увјерења о здравственој способности.

Члан 15.

По завршетку Програма стиче се увјерење о оспособљености, које има снагу јавне исправе.

Члан 16.

На крају овог програма учесници су дужни попунити евалуативни упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржаног оспособљавања.

Члан 17.

Овај програм ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 15.03-151-31/12
 8. јуна 2012. године
 Бања Лука

Министар,
Сребренка Голић, с.р.

Прилог

ПРОГРАМ ОСПОСОБЉАВАЊА ЗА ПОСЛОВЕ ДИМЊАЧАРА

1. Назив Програма	Програм оспособљавања за послове димњачара
2. Циљ Програма	Оспособити полазника за чишћење и одржавање димњака, њихов преглед и контролу у домаћинствима и индустрији, уз примјену мјера заштите на раду, као и за примјену мјера заштите од пожара.
3. Наставни садржаји	<p>Увод</p> <ul style="list-style-type: none"> - циљ обуке, - технологија занимања, - правила пословне културе. <p>Документација</p> <ul style="list-style-type: none"> - врсте и вођење. <p>Познавање материјала</p> <ul style="list-style-type: none"> - силикатни материјали: керамички материјали, ватростални материјали, везивна средства и малтери, - горива: појам и врсте, - производи сагоријевања: чађ, димни гасови и смоле, - средства за чишћење, - масне наслаге. <p>Читање и израда скица и цртежа</p> <ul style="list-style-type: none"> - израда скице нацрта са положајем димњака и вентилације, - читање и коришћење техничких нацрта, - израда скица при утврђивању недостатака. <p>Алат, прибор и уређаји</p> <ul style="list-style-type: none"> - врсте алата, помоћног прибора и уређаја и њихова намјена, - одржавање алата, помоћног прибора и уређаја. <p>Димњаци</p> <ul style="list-style-type: none"> - подјела и врста димњака, - прикључци ложивих објеката, - отвори за чишћење и одстрањивање чађи и смола, - вјетробрани, њихова намјена и постављање. <p>Вентилациони уређаји</p> <ul style="list-style-type: none"> - врсте, - начини провјетравања, - чишћење вентилационих уређаја.

	<p>Уређаји за ложење</p> <ul style="list-style-type: none"> - врсте уређаје за ложење на чврсто, течно и гасовито гориво, - собне пећи, - кухињска и плинска ложишта, - етажна ложишта за централно гријање, - котлови за централно гријање, - парни котлови и индустријска ложишта, - сушаре, - индустријске пећи, - одржавање и контрола. <p>Хемијска средства за чишћење</p> <ul style="list-style-type: none"> - врсте хемијских средстава и њихова примјена у димњачарским пословима, - киселине, базе, - помоћна средства, - заштита при раду са хемикалијама. <p>Процес чишћења</p> <ul style="list-style-type: none"> - подјеле и врсте, - чишћење димоводних објеката, - чишћење вентилационих уређаја, - чишћење котлова и ложишта, - чишћење, стругање подова и плафона, - одстрањивање чађи, смоле, - одстрањивање масних наслага. <p>Безбједност и заштита здравља на раду</p> <ul style="list-style-type: none"> - појам, улога и значај безбједности и заштите на раду, - обавезе и одговорности послодавца из безбједности и заштите здравља на раду, - обавезе и одговорности запослених из безбједности и заштите здравља на раду. <p>Заштита од пожара</p> <ul style="list-style-type: none"> - услови горења, - врсте пожара, - средства за гашење пожара, - техника гашења пожара.
4. Облик извођења Програма	Теоретски дио Програма изводи се редовном наставом, а практични дио практичним радом.
5. Трајање Програма и начин провере	<p>Трајање Програма 380 часова (100 часова теоријске наставе и 280 часова практичног рада).</p> <p>Начин провере</p> <p>Током оспособљавања врши се стално праћење степена овладаности радним компетенцијама сваког полазника, помоћу листа за праћење тока оспособљавања. Провјера савладаности Програма оспособљавања спроводи се полагањем испита провере, који се организује у просторима и условима гдје се полазник обучавао. Оцјену о стеченим прописаним компетенцијама даје испитна комисија. Комисију чине најмање три члана, који морају испуњавати исте услове који су предвиђени за наставнике. Испитом провере проверавају се стечена теоријска знања и радне компетенције. Испит се вреднује са највише 100 бодова. Провјера стечених теоријских знања обавља се тестом знања који се полаже писмено и вреднује са највише 10 бодова. Провјера стечених радних компетенција обавља се извршавањем једног стандардизованог радног задатка. За оцјенивање радног задатка користи се посебна бодовна листа. Радни задатак може да се оцијени са највише 90 бодова. Елементи који се вреднују код сваког радног задатка су:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уредност при раду – 10 бодова, - процес рада (редослијед операција) – 30 бодова, - очекивано вријеме израде – 10 бодова и - параметри квалитета извршеног посла – 40 бодова. <p>Успјех на испиту зависи од укупног броја бодова које је полазник стекао на тесту знања и извршавањем радног задатка. Бодови се преводе у успјех. Скала успјешности је тростепена:</p> <ul style="list-style-type: none"> - до 51 бода – НЕДОВОЉНО, - од 51 до 75 бодова – ДОБРО и - од 76 до 100 бодова – ОДЛИЧНО. <p>Полазник који не положи испит провере може након додатног оспособљавања приступити поновном полагању испита.</p>
6. Кадровски, дидактички, просторни услови за извођење Програма, те знање и вјештине који се стичу завршавањем Програма	<p>Кадровски услови</p> <p>Обуку могу да изводе наставници:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дипломирани инжењер архитектуре, - Дипломирани инжењер грађевинарства. <p>Дидактички услови</p> <ul style="list-style-type: none"> - Заштитна опрема, - Димњачарски прибор и алат. <p>Просторни услови</p> <p>Програм оспособљавања спроводи се у учионици и просторима гдје се налазе радна мјеста и услови за које се полазник обучава.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Кабинет опремљен наставним средствима за реализацију теоретске наставе, - Школска радионица или предузеће и комунална установа са којима организатор оспособљавања има потписан уговор о сарадњи. <p>Знање и вјештине који се стичу завршавањем Програма</p> <p>Након завршеног Програма оспособљавања полазник ће моћи самостално да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Чисти димњаке, димне канале, термоенергетска постројења, масне вентилације и вентилационе уређаје, - Прегледа, контролише и одржава димоводне и вентилационе канале, - Чита скице и цртеже из техничке документације корисника услуга, - Користи скице, цртеже и техничку документацију, - Скицира димњак са оштећењем,

	<ul style="list-style-type: none"> - Наведите основни прибор за рад, помоћна средства и уређаје, - Користите основни прибор, помоћна средства за рад и уређаје, - Одржава и чисти основни прибор и помоћна средства за рад, - Разликује врсте димњака, вентилационих уређаја и ложишта, - Наведите технике и принципе чишћења на димоводним објектима, - Наведите карактеристике и намјену хемијских средстава за чишћење, - Чисти хемијским средствима, - Наведите карактеристике производа сагоријевања, - Уочи везу између цуга и димензионирања димњака, - Чисти и вади чађ из димноводних и ложишних објеката и уређаја, - Спаљује и струже чађ у димоводном објекту, - Чисти вентилационе канале и уређаје, - Чисти термоенергетска постројења, - Скида смолу, чађ и све остале насlage механичким и хемијским путем из свих врста котлова, - Чисти замашћене површине (подови, плафони, канали), - Одржава и контролише исправност свих димоводних и ложишних објеката, - Контролише исправност резервних димњака, - Прегледа новоизграђене и дограђене ложишне објекте и уређаје, - Уочи оштећење димњака и санира оштећења, - Препозна критичне тачке опасности на послу, - Примјењује прописе о заштити на раду, - Примјењује прописе о заштити од пожара. <p>Након успјешно савладаног Програма оспособљавања стиче се јавна исправа: "Увјерење о оспособљавању".</p>
7. Услови за упис, напредовање и завршетак Програма	Одрасла лица са најмање завршеном основном школом која посједују увјерење о здравственој способности.
8. Начин евалуације Програма и постигнућа у учењу	На крају оспособљавања учесници су дужни попунити евалуативни упитник на основу којег се врши процјена успјешности одржаног оспособљавања.